

20 ГОДИНИ ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

ГАРАНТ ЗА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО В Р БЪЛГАРИЯ
2001 г. – 2021 г.

Кратка история

Откъде започва историята на ДАЗД

2009 г. към ДАЗД се изгражда Национална телефонна линия за деца 116 111.

2004 г. Националният съвет за закрила на детето към ДАЗД предлага на МС и се приема първата Национална програма за закрила на детето.

06

05

01

България ратифицира Конвенцията на ООН за правата на детето с решение на Велико Народно събрание от 11 април 1991 г.

02

2000 г. е приет е Закона за закрила на детето, регламентиращ създаването на специален държавен орган.

03

Държавната агенция за закрила на детето започва дейност от 01.01.2001 г. след решение на Министерския съвет. Приета е и първата Стратегия за закрила правата на децата в Република България.

04

На специална сесия на ООН по въпросите на децата през септември 2001 г. е отразено приемането на Закона за закрила на детето и създаването на специализиран орган в България.

Председатели на ДАЗД

Орган за закрила

по Закон за закрила на детето

Важни правомощия на председателя на ДАЗД

разработва държавната политика за закрила на детето съвместно с ресорните министерства;

създава и поддържа национална информационна система;

разработва и контролира изпълнението на национални и регионални програми за закрила на детето;

лицензира доставчици на социални услуги (отпада от 2020 г. с влизане на Закон за социалните услуги);

осигурява методическото ръководство по спазване правата на детето;

организира и провежда научноизследователска и образователна дейност в областта на закрилата на детето;

подпомага провеждането на политиката за интеграция с Европейския съюз в областта на закрилата на детето;

извършва контрол чрез организиране на проверки за спазване правата на детето;

представява държавата в международни организации и програми в областта на закрилата на детето;

изгражда и поддържа хармонизиран телефонен номер с национално покритие за информиране, консултиране и помощ на деца и др.

Структура по дирекции в годините

2001 г.

Обща администрация:

- дирекция "Административно-правно и информационно обслужване";
- дирекция "Финансово-стопански дейности и управление на собствеността;

Специализирана администрация:

- дирекция "Държавна политика за закрила на детето";
- дирекция "Международно сътрудничество и програми.

2003 г.

Специализираната администрация включва 3 дирекции:

- дирекция "Стандарти и анализи";
- дирекция "Контрол по правата на детето";
- дирекция "Програми и международно сътрудничество".

2006г.

Промяна в наименованията на специализираната администрация:

- Главна дирекция "Контрол по правата на детето", която включва териториални звена в 6 областни административни центрове;
- дирекция "Стандарти и анализи";
- дирекция "Програми, европейска интеграция и международно сътрудничество".

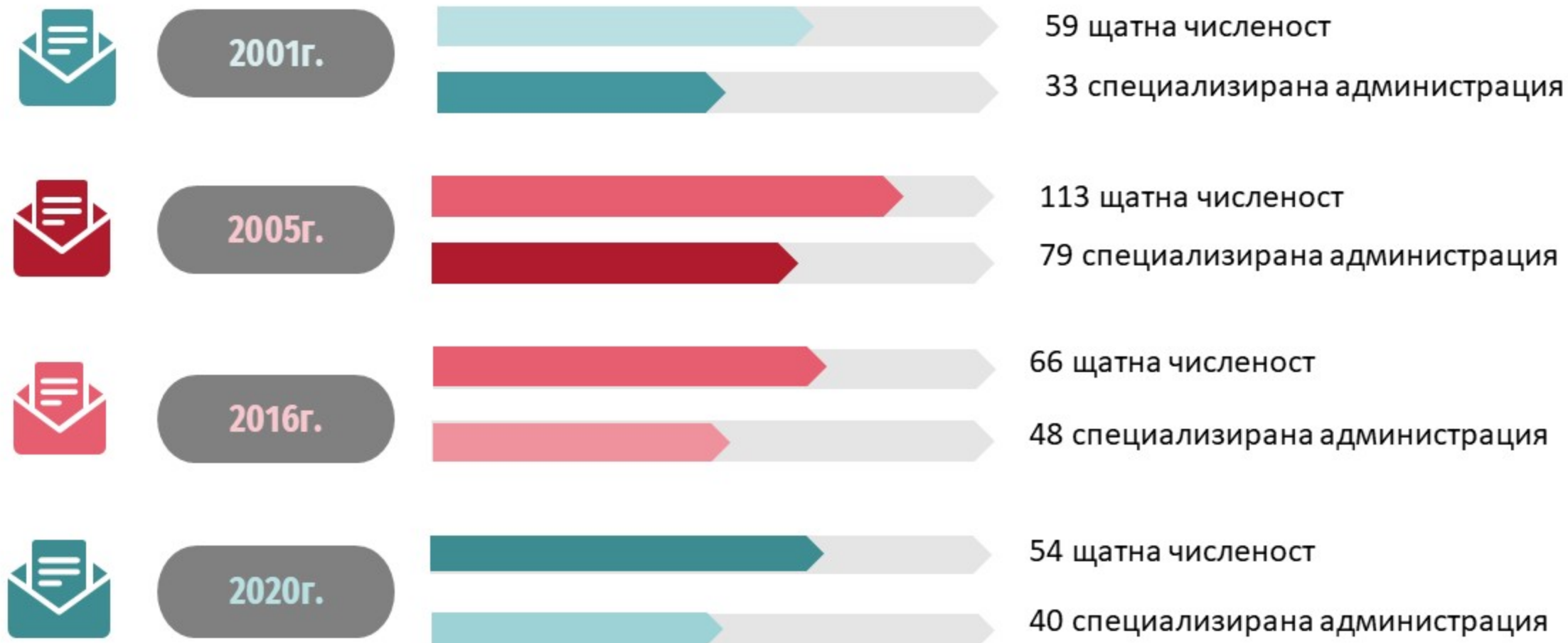

2016г.

Промени в специализираните дирекции:

- Главна дирекция "Контрол по правата на детето", която включва териториални отдели в областните центрове София, Бургас, Русе, Враца и Пловдив;
- Дирекция "Политики и програми за детето, стратегическо развитие и координация".

Численост на административните звена

Национален съвет за закрила на детето (НСЗД)

На основание на Закона за закрила на детето, към ДАЗД се създава НСЗД.

Функции на НСЗД

НСЗД е орган към председателя на ДАЗД с консултативни и координационни функции.

Дава предварително становище по проектите за нормативни актове, които съдържат разпоредби, свързани с правата на децата.

Подпомага сътрудничеството с юридическите лица с нестопанска цел за формиране и провеждане на държавната политика по закрила на детето.

Обсъжда и координира важни стратегически приоритети в държавната политика за закрила на детето.

Осъществява наблюдение на изпълнението на национални, регионални и международни програми по закрилата на детето.

Състав на НСЗД

Участват 29 броя членове, от които заместник-министрите на:

Министерството на труда и социалната политика

Министерството на правосъдието

Министерството на външните работи

Министерството на образованието и науката

Министерството на вътрешните работи

Министерство на здравеопазването

Министерството на финансите

Министерството на културата

Министерството на младежта и спорта

Състав на НСЗД

В НСЗД участват ръководители на:

Агенцията за социално подпомагане

Националната комисия за борба с трафика на хора

Националния съвет по наркотичните вещества

Националния статистически институт

Националния осигурителен институт

Централната комисия за борба срещу
противообществените прояви на малолетните и
непълнолетните

Националното сдружение на общините в Република
България

Юридически лица с нестопанска цел, които имат
предмет на дейност закрила на децата.

Работни групи към НСЗД за:

Координация на
дейностите и политиките

Междуетноститутуционален
механизъм за
изпълнение на
препоръките на
Комитета на ООН по
правата на детето

Създава се Национална
стратегия за детето и
работни групи към
Национална програма за
закрила на детето.

Работна група за децата-
чужденци, търсещи или
получили закрила на
територията на
Република България

Превенция на насилието
и злоупотребата с деца

Съвет на децата –
консултативен орган към председателя на
Държавната агенция за закрила
на детето

Детското участие – приоритет на ДАЗД

Съвет на децата

Детското участие:

- Принцип в Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Право на децата да изразяват своето мнение и да се включват в процесите на взимане на решения относно техния живот и развитие.

Съветът на децата –
създаден на 1 юни
2003 г. ;

Кои деца участват?

- от всички административни области в България;
- 4 квоти за деца от уязвими групи;
- 1 квота представител на децата, получили международна закрила в нашата страна;
- На възраст от 13 до 18 г.;

- Представя детската гледна точка по въпроси, които засягат правото на защита, развитието и участието в процеса на изработване на политики и вземане на решения;
- Възможност на децата да обменят знания, идеи, да взаимодействат с държавни и граждански организации;
- До 2021 г. са участвали повече от 250 деца от цялата страна.

Становища на Съвета на децата са представени в:

Държавният доклад за Комитета
по правата на детето

Проектот законът за предучилищното и
училищното образование чрез становище,
предоставено в Народното събрание

Проект на Стратегията за децата на
Съвета на Европа

Националната програма за превенция на
насилието и злоупотребата; Закона за
закрила на детето; Закона за социално
подпомагане; рисковете в Интернет среда и
дигиталната грамотност на младите хора

Стратегията за намаляване дела на
преждевременно напусналите
образователната система (2013–2020)

Становище относно провеждането на
учебната 2020/2021 г., в условията на
обявената в страната извънредна
епидемична обстановка

Детското участие

Инструмент за детското участие

- Създаден по проект на ДАЗД по ОП РЧР в периода 2019 – 2020 г.
- Дава насоки на национално, регионално и местно ниво в политиките за детско участие.

- Децата споделят, че тяхното мнение често не се взема при решаване, които ги засягат;
- Тийнейджърите са на мнение, че децата трябва да бъдат чути първо в семейството и най-близкото им обкръжение.

Детското участие е тема, която все още не е получила достатъчно гаранции за това, институциите да се съобразяват с мнението на децата.

Предизвикателства:

- Увеличение на участието на децата/учениците в живота на общността по въпроси, които ги засягат;
- Поемане на отговорност и въвличане в изпълнение на взети решения;
- Привличане на деца и възрастни в съвместни дейности и каузи;
- Създаване на структури и детски организации, управлявани от и за деца;
- Допитвания до деца от различни възрасти;
- Консултации с децата в училища и социални услуги.

Консултативен съвет по въпросите на децата към ДАЗД

През 2018 г. създаден Консултативен съвет по въпросите на децата.

Съветът се ръководи от председателя на ДАЗД, с включени външни експерти с консултативни функции с различна тематична експертиза, които в годините са доказали своя авторитет и пряката им работа е свързана с политиките за деца.

Подпомага дейността на Агенцията и отговоря на динамиката на очакванията на обществото по теми, свързани със защита на детските права, да дава становища и предложения по теми, свързани със закрилата на правата на децата.

Координационни механизми

Подкрепящи политики

Координационен механизъм при насилие

- 2010 г. създаден **Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.**
- **Законово регламентиране на Координационния механизъм в чл. 36г от Закона за закрила на детето.**
- ДАЗД извършва **ежегоден мониторинг** на изпълнението на координационния механизъм.
- ДАЗД разработи **електронна платформа за отчитане на дейността на мултидисциплинарните екипи** по Координационния механизъм.
- **Създаден през 2020 г. координационният механизъм при насилие** подобрява междусекторния подход и сътрудничество при случаи на насилие над деца.

Международно
сътрудничество на ДАЗД

Международно сътрудничество на ДАЗД

2001 г. започва международната дейност на ДАЗД. Основното задължение на агенцията - регулярен мониторинг на държавната политика за детето в съответствие с Конвенцията за правата на детето.

ДАЗД подпомага други институции при подготовка на официални международни документи, които обхващат и правата на детето.

През годините ДАЗД участва като партньор, заедно с други организации от различни държави в изпълнението на редица международни проекти.

Председателят на ДАЗД участва в заседанията на Управителния комитет по правата на детето към Съвета на Европа, в различни международни форуми, в ежегодния Европейския форум за правата на детето.

Международно сътрудничество на ДАЗД

ДАЗД участва в работни групи и допитвания към Европейската комисия за правата на детето.

ДАЗД е член за България в Комитета Ланзароте – съвещателен орган към Съвета на Европа по въпросите на сексуалната експлоатация и злоупотреба с деца.

ДАЗД изготвя и обменя кореспонденция със Съвета на Европа, Европейската комисия и други международни структури. Експерти от ДАЗД отговарят на различни въпросници, подготвят становища, за представяне на въпроси, свързани с правата на децата.

ДАЗД поддържа добро сътрудничество с УНИЦЕФ България, което спомага за по-лесното справяне с предизвикателствата, както и за подобряването на състоянието на правата на децата.

Международно сътрудничество на ДАЗД

2001 г.

Кореспонденция с посолствата на държавите-членки на ЕС - идентифициране на сродни държавни структури и представяне на ДАЗД.

ДАЗД участва при създаването на **Форум за децата и семействата на Съвета на Европа**.

2002 г.-2004 г.

ДАЗД участва в **Правителствената делегация за Специалната сесия на ОС на ООН за децата** в Ню Йорк.

2003 г. - ДАЗД участва в подготовка на **Втората национална конференция по темата за сексуална експлоатация на деца с търговска цел**.

2004 г.

През 2004 г. ДАЗД **работи по рамкови програми на УНИЦЕФ за България** в насока реализиране на политики за закрила на децата и повишаване на обществената осведоменост относно правата на децата. ДАЗД работи и с **Европейската мрежа за работа с деца на улицата**.

2005-2006 г.

Подписан Меморандум за сътрудничество между ДАЗД и **Постоянния координатор на ООН в България**. Председателят на ДАЗД се **среща през 2006 г. със заместник-генералния секретар на Съвета на Европа г-жа Мод де Букикио**.

Международно сътрудничество на ДАЗД

2007 г.

ДАЗД участва във Възпоменателно пленарно заседание на високо равнище м. декември 2007 г. в гр. Ню Йорк. Заседанието е посветено на **петгодишнината от приемането на Плана за действие "Свят, подходящ за деца"**.

2008 г.

През месец април 2008 г. председателят на ДАЗД взе участие в кръгла маса на **тема „Домашното насилие и алтернативи за социално включване“**. ДАЗД участва в **Третия световен конгрес срещу сексуална експлоатация на деца** в Рио де Жанейро, Бразилия.

2009 г.

През 2009 г. представител на Съвета на децата към ДАЗД **участва в 64-та сесия на ООН**, посветена на младежкото участие.

2010 г.

ДАЗД предостави информация за изготвянето на **Първия универсален периодичен доклад пред Съвета за правата на човека на ООН**.

Международно сътрудничество на ДАЗД

2012 г.

Участие в 7-я **Европейски форум по правата на детето** „Подкрепа на системите за закрила на детето чрез прилагане на дневния ред на Европейската програма за закрила на детето”

2013 г.

Първоначален доклад на България по Конвенцията за правата на хората с увреждания. ДАЗД предоставя необходимата за подготовката на доклада информация.

2015 г.

Изготвя отговори на въпроси към Трети, Четвърти и Пети консолидиран периодичен доклад за изпълнението на ангажиментите на Р България по Конвенцията на ООН за правата на детето.
Регулярна работа в рамките на **Националния координационен механизъм по правата на човека**.

2016 г.

Организиране и провеждане на важни и значими международни събития, проведени по повод приемане на **Стратегията на Съвета на Европа за правата на детето 2016-2021**.
ДАЗД, съвместно със Съвета на Европа, организира и проведе Международна конференция на „Достигахме висини за детските права” – София.

Международно сътрудничество на ДАЗД

2016 г.

Ad Hoc Комитета по правата на детето - председателят на ДАЗД е избран, заедно е представителя на Исландия, за **основен докладчик по въпросите на детското участие** в рамките на работата на Комитета.

2017 г.

- ДАЗД участва в рамките на **Политическия форум на високо ниво на ИКОСОС по устойчивото развитие.**
- **IV Глобална конференция за устойчиво изкореняване на детския труд.**
- В София е проведен **17-ти неформален семинар по човешките права на Азиатско-европейският форум по темата: "Правата на човека и деца".**

2018г.

- Председателят на ДАЗД участва в Световна конференция на тема **"Политиката на Чили в областта на ранно детско развитие – Опитът на Чили расте с теб".**
- Участие в **Първия национален доклад на Р България пред Комитета по правата на хората с увреждания**
- **"Панаир на образованието",** в гр. Лондон, Великобритания.

2019 г.

- Децата от Съвета на децата с делегация от ДАЗД **посещават Европейския парламент** по покана на български евродепутати в Брюксел, Белгия.
- **Председателят на ДАЗД става член и участва в заседания на Управителния комитет по правата на детето към Съвета на Европа.**

Международно сътрудничество на ДАЗД – 2020г.

- Държавната агенция за закрила на детето **участва в Учредителното заседание на Управителния комитет за правата на детето** - в гр. Страсбург, Франция
- Държавната агенция за закрила на детето участва в **заклучителна конференция за закриване на Първата фаза на подготвителните действия за Гаранция за детето.**
- Държавната агенция за закрила на детето участва в **13-тия Европейски форум за правата на детето** на тема „Постижения за децата към Европейската стратегия за правата на детето“, който се проведе в периода 29 септември – 01 октомври 2020 г.
- Държавната агенция за закрила на детето **участва в онлайн заседание на Управителния комитет за правата на детето към Съвета на Европа.** Заседанието предостави възможност за обмяна на становища, свързани с подготовката на Стратегия на Съвета на Европа за правата на детето.
- Държавната агенция за закрила на детето участва в **Регионална конференция на тема: „Достъп на децата до правосъдие“**, която се проведе в гр. Сараево, Босна и Херцеговина, в периода 25-27 февруари 2020 г.

Международни ангажименти в областта на трафика и сексуалната експлоатация

Инициира промени в Наказателния кодекс (2002 г.) след ратифициране на Факултативния протокол към КПД.

Разработва и доразвива нормативната уредба по отношение трафика на хора и чрез участие в работна група за Приемане на Закон за борба с трафика на хора (2003г.)

2004 г. специализирана интернет страница на тема “Сексуална експлоатация на деца с търговска цел”.

През 2008 г. предлага на министъра на вътрешните работи налагането на 51 мерки по чл. 76 а от Закона за българските документи за самоличност.

Национален план за действие срещу сексуалната експлоатация на деца с търговска цел 2003 - 2005 г. – действия за предотвратяване на сексуалната експлоатация и елиминиране на явлението във всичките му форми – детска порнография, проституция, сексуално робство, сексуален туризъм и трафик и търговията с деца.

Инициира изработването на Координационен механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца – жертви на трафик, завръщащи се от чужбина със съдействието на Международната организация по миграция (2005 г.).

Координационният механизъм доказва ефективността си и получи много висока оценка не само на национално, но и на международно ниво.

Случаи на деца с международен характер

- Съдействие при отправено искане на български или чуждестранни органи за закрила на детето;
- Действия при постъпила молба за съдействие или сигнали от граждани и неправителствени организации;
- Координация при съществуващ риск за деца в трансгранична ситуация;
- Съдействие при увеличаващите се случаите на български деца, които попадат под мярка на закрила в чужбина.

Обменът на информация се осъществява от:

- Министерство на правосъдието
- Държавната агенция за закрила на детето
- Министерство на външните работи
- Дирекции „Социално подпомагане“

Увеличен обем на случаи на деца с трансграничен характер в периода от 2010 г. до 2020 г.

ДАЗД работи по близо 2 000 случая с международен елемент за периода 2010-2020 г.

Непридружени български деца, жертви на трафик

ДАЗД инициира изработване на Координационен механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина.

Отговорните български институции се обединяват в случаите на непридружени деца.

Държавната агенция за закрила на детето съвместно с МВР е отговорна за изпълнение Координационния механизъм, свързан със случаите на деца, жертва на трафик.

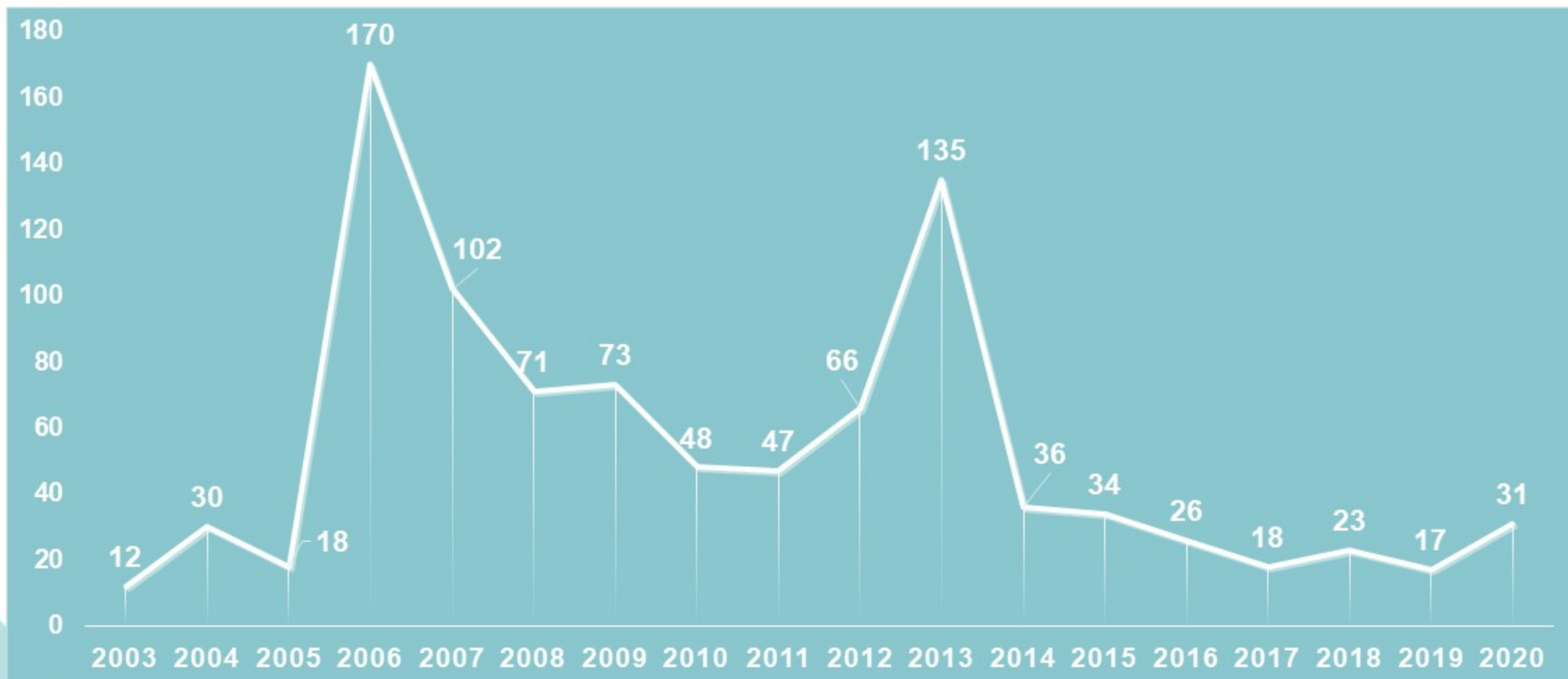

ДАЗД работи за **противодействие на трафика** на деца чрез:

- разработване на програми по превенция на трафик;
- практическа работа за подпомагането на децата - жертви.
- участие в изготвянето на законодателни изменения;

Доброто сътрудничество с компетентните български и международни институции за рефериране и обгрижване на конкретни случаи.

Деца, жертви на трафик

Националната телефонна линия за деца 116 111

Възможност за всички – консултиране, информирание,
психологическа подкрепа
и подаване на сигнал за дете в риск

НТЛД 116 111

Линията е денонощна и безплатна, като приема обаждания от територията на цялата страна.

2001-2002 г.

Идея да бъде създаден специализиран телефон за децата на България за споделяне и психологическа подкрепа.

2007 г.

Решение на ЕК за хармонизирани услуги със социална значимост да резервират в националните номерационни планове номера, започващи със „116“

2007 г.-2008 г.

UNICEF пилотира Национална телефонна линия за деца с телефон 0800 11 100. След приключването на проекта UNICEF дарява на ДАЗД всички активи от проекта, под формата на техническо оборудване, софтуер и ноу-хау.

2009 г.

Промени в Закона за закрила на детето:
НТЛД 116 111 е открита в България, съгласно чл. 17а, т. 17 от ЗЗДет.
Тя се управлява и контролира от ДАЗД с подкрепа в обслужването от НПО от 2009 г. до 2020 г.

Реформа на НТЛД 116 111

- Изготвя се ново телефонното решение с права на ДАЗД през 2020 година;
- Съвременен софтуер, сигурност на информацията, съгласно „Наредба за минималните изисквания за мрежова информационна сигурност“ от 2019 г.
- Агенция за временна заетост, регистрирана към Агенцията по заетостта към МТСП наема професионалистите за обслужване на линията;
- Създадена собствена системата за управление и ръководство за обслужване на линията:

Създадени от ДАЗД:

- Вътрешни правила за функциониране на Центъра за обаждания с хармонизиран телефонен номер на НТЛД 116 111;
- Методика за работа на линията.

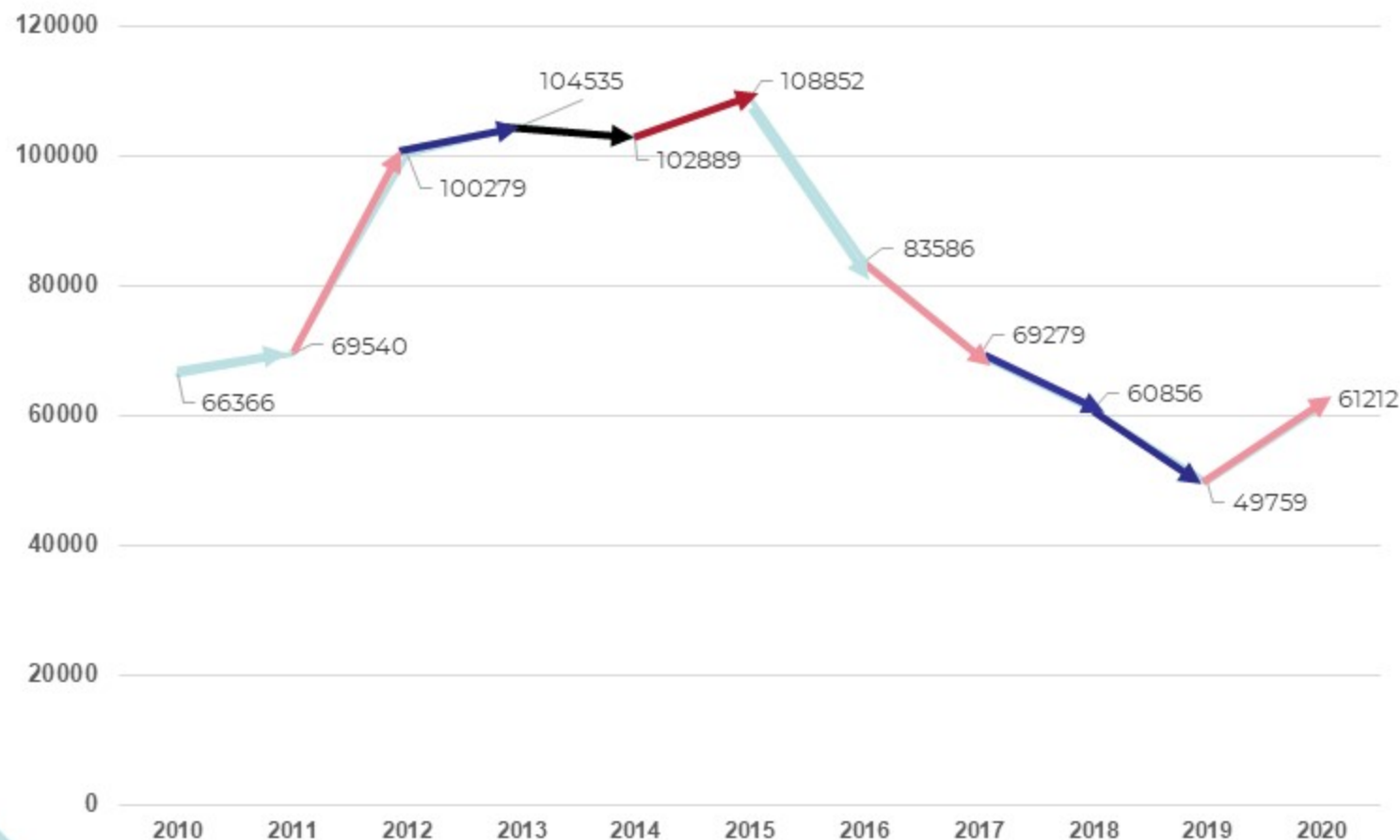

Консултант-специалисти
в подкрепящите
професии – психолози
и педагози

- През 2020 г. е създаден нов софтуерен продукт от „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за обработка и съхранение на данни от обажданията на телефонната линия.
- Виртуална телефонна централа;
- По-голям обем от база данни.

Общ брой обаждания по НТЛД 116 111 за периода 2009 г. - 2020 г.

Постъпили обаждания
894 248

Проведени консултации
163 714

Информирани лица
22 791

Обаждания от деца
132 418

Обаждания от родители -
12 316

Сигнали за деца в риск
6 122

Процес на деинституализация на децата и ролята на ДАЗД

Водещ приоритет в политиката на в Р България

Принос за децата, отглеждани в институции и промяна в живота им

2003 г. инициран и разработен План за намаляване броя на децата, отглеждани в специализираните институции в България (2003-2005 г.), включващ мерки:

- развитие на социални услуги
- намаляване броя на децата в институциите
- превенция на изоставянето на децата и реинтеграция на децата в биологичните им семейства
- предоставяне на услугата Приемна грижа
- социални услуги на входа на институциите
- укрепване на капацитета на отделите за закрила на детето

2004г. и 2006г.

извършване на две оценки във всички специализираните институции за деца от междуведомствени комисии на областно ниво;

Създава се Механизъм

за реформиране, реструктуриране или закриване на специализираните институции за деца;

Председатели на междуведомствените комисии,

които извършват оценките, са експерти от ДАЗД;

ДАЗД получава информация за състоянието на всички институции за деца

Оценени са 144 специализирани институции за деца, от които 6 са предложени за закриване, 118 институции за реформиране и 20 институции за реструктуриране.

Нормативни инициативи

Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция.

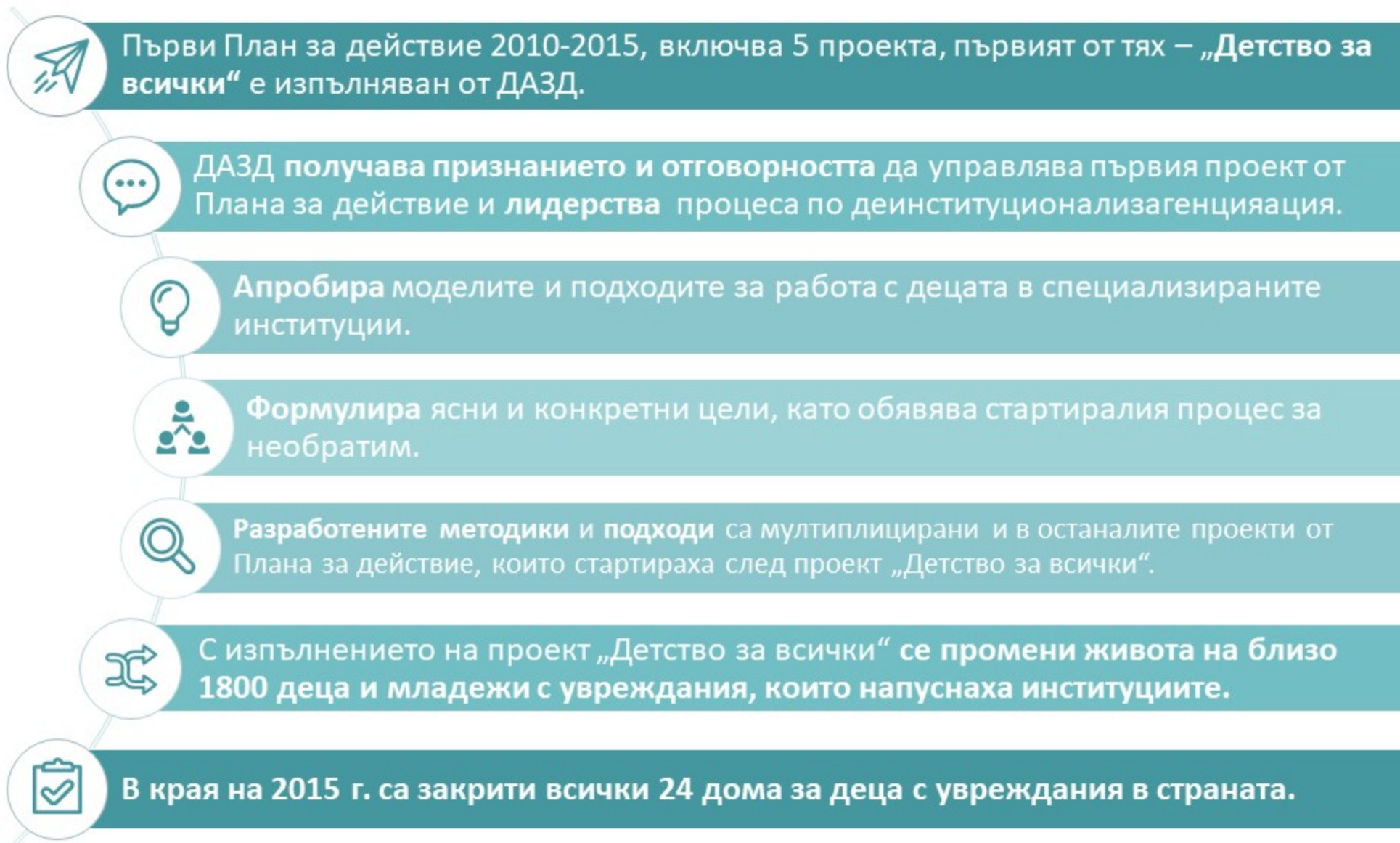

Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца, приета през 2003 г. от МС.

Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях.

Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ 2010-2025г.

Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ 2010-2025 г.

Проект „Подкрепа“, гарантира свързаността, изпълнението и координацията на 5-е проекта;

Функциониращи 28 Регионални екипи по деинституционализация (РЕД – с представители на РДСП, РИО, РЗИ), които гарантират координацията и комуникацията на целия процес **по хоризонтала и по вертикала**;

Допълнителна експертиза от лекари – изготвени индивидуални оценки за общо 288 деца и младежи;

Подкрепа на персонала на новите резидентни услуги в цялата страна;

Модели за работа с деца и младежи с тежки увреждания в резидентните услуги.

Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ 2010-2025 г.

Актуализиран План за
действие 2016-2021 г.

Органи за управление на
процеса по
деинституционализация

Междуведомствена
работна група (МРГ),
председателствана от
заместник министър-
председател на
Република България

Постоянна
експертна работна
група (ПЕРГ).

Функции на МРГ и ПЕРГ

МРГ управлява цялостното прилагане на Плана за действие, наблюдението, оценката и координацията на дейностите и политиките.

Председателят на ДАЗД е секретар на Междуведомствената работна група.

Председателят на ДАЗД и един представител на гражданска организация съпредседателстват ПЕРГ.

ПЕРГ – колективен орган, осигуряващ координацията по изпълнение на Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия.

Членове на ПЕРГ – всички отговорни институции, ангажирани в процеса на деинституционализация.

Национална информационна система

Структурирана на три
информационни нива – общинско,
регионално и национално

Национална информационна система

Национална
информационна
система

Действия за
изграждане на НИС
– 2002 г.

2003 - 2005 г. -
събиране на
информация и данни

Приоритет на
първото заседание
на Националния
съвет за закрила
на детето през
2001 г.

Софтуер на национално
ниво:
– “Реформа за
повишаване
благосъстоянието на
децата в България”;
– за социално
подпомагане;
– благосъстоянието на
децата;

Разработени анкетни
карти съобразно
Закона за закрила на
детето.

Председателят на ДАЗД има правомощието да създава и поддържа Национална информационна система, чието функциониране се урежда с правилника за прилагане на закона и съдържа следните данни.

За децата в риск;

За деца, необхванати от училище;

За децата с изявени дарби;

От регистрите, водени от регионалните дирекции за социално подпомагане към Агенцията за социално подпомагане по реда на Семейния кодекс;

За специализирани институции за деца;

За юридически лица с нестопанска цел, работещи по програми за детето;

За доставчици на социални услуги за деца;

Национална информационна система

Статистически данни

От създаването на НИС в ДАЗД ежегодно постъпва статистическа информация от различни първоизточници.

Нови електронни карти

От 2018 г. са разработени нови електронни карти, които ведомствата и институциите попълват онлайн.

Консултации

През годините са предоставяни консултации във връзка с онлайн платформата и формуляри за електронно попълване и отчитане на информационните карти.

Справки

Извършват се ежедневни справки на попълнените в базата данни, информационни карти от НПО и Общини, от разработената онлайн платформа за отчитане на доставчиците на социални услуги.

Надграждане и актуализиране на НИС

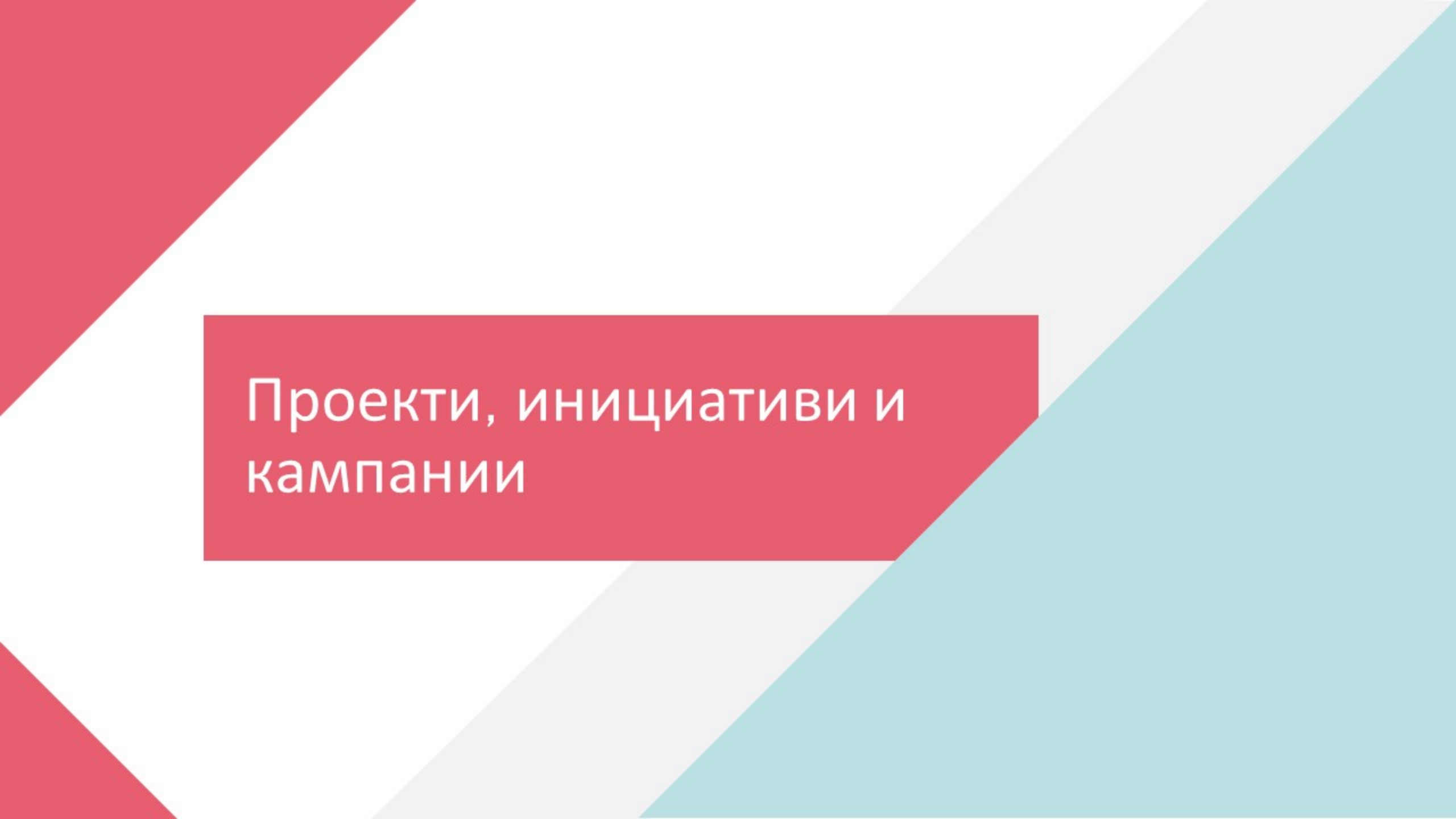
През 2020 г. стартира процес на проучване на възможностите за надграждане и актуализиране – генериране на данни и информация от други системи на органи за закрила, с цел постигане на достоверна и всеобхватна информация за съществуващите дейности и рискове за децата с данни на местно и национално равнище за грижата у нас.

Лицензиране на доставчици на социални услуги за деца

Основни функция на ДАЗД от 2003 до месец август 2020 г. – лицензиране на доставчици, които предоставят социални услуги за деца в общността.

От 2004 г. на председателя на ДАЗД е дадено **правото да издава лицензи** на физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица за предоставяне на социални услуги за деца до 18 години.

Проекти, инициативи и кампании

2001г. - Национална конференция „Правата на децата в информационното общество“.

2001г. - Национална конференция на тема "Сексуална злоупотреба с деца".
"Реформа за повишаване благосъстоянието на децата в България"

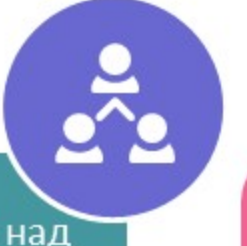
2002 г. - проучване на институциите, които прилагат мерки за закрила и работят по програми и проекти за безнадзорни деца.

2003 г. - брошура за правата на децата с увреждания, съдържаща подлистник на брайлово писмо, за да бъде достъпна за деца с нарушено зрение.

2003 г. – Национално представително проучване по проблемите на безопасността на децата в Интернет.

2003 г.
Разпространени са над 10 000 информационни издания, предназначени за директори, учители, ученици и родители.

2003 г.
Конференция на тема: "Реформа в системата на благосъстоянието на детето - предизвикателства, постижения и перспективи.

2004 г. Сборник "Сексуална експлоатация на деца с търговска цел" и сайт по същата тема.

Проучване на качеството на живот на децата в специализираните институции

2005 г. – „Помагало за превенция на насилието“ на училищно ниво, разпространено в цялата училищна мрежа; „Деинституционализация чрез предоставяне на услуги, базирани на общността“.

2005 г. - превенция на наркоманията, насочена към подготовката на материали за децата, техните родители и професионалистите, работещи с деца

2006 г. Форум за представяне на филм по превенция на насилието, чиито автори са деца от гр. Кюстендил

2006 г. Помагало за превенция на насилието на училищно ниво

“Практическо ръководство за социална работа с деца, преживели насилие” и “Методика за оценка на риска от насилие в семейството”

Кръгла маса “Децата в информационното общество” 2007 г.

Консултация за Югоизточна Европа “Реформа на системата за грижи за деца – оценка на състоянието и ускоряване на дейностите” със съдействието на УНИЦЕФ.

2009 г. е
Популяризирана е
кампанията на Съвета на
Европа против телесното
наказание.

2009 г. - Клуб
„Тийнейджър“ за
оказване на помощ и
подкрепа на деца и
тийнейджъри в
училищна възраст от 6
до 19 години.

2010 г. Разработва и
предлага промени в
Наредбата за
критериите и
стандартите за социални
услуги за деца.

2012 г. Към
президента на
България е учредена
работна група „Подкрепи
една мечта“, - очертаване
образователните и
професионални
потребности.

2013 г. - Инициатива за
изследване практиките на
други държави,
преминали през процеса
на
деинституционализация.

Проведена е
Национална кампания
„Детската безопасност
– споделена
отговорност и грижа“.

2014 г. Документална
изложба „Закрилата на
децата в България –
началото“ във фоайето
на Народното
събрание на Република
България.

2015 г. десетки детски
послания, написани на
фенери от членовете на
Съвета на децата.

2017 г. Създаден е първият Национален календар с инициативи на децата в българските общини.

2018 г. - конкурс за деца и младежи на тема „Безопасност на децата в дигитална среда“. Изработено е първото мобилно приложение от ученик.

2018 г. Иновативно събитие «Д@!ЗДр» с участието на влогъри и ютюбъри в България за за безопасен интернет. Футболен турнир 1 юни.

2018 г. Национална информационна кампания за популяризиране на правата на детето у нас.

2018 г. Национален художествен конкурс за плакат на тема «Сигурността на децата в реална и виртуална среда»

2018 г. Кампания „Живот без насилие за всички деца“ с мото „#Действай!“ с подкрепата на МОН, СБУ, Работодателски съюзи.

2018 г., 2019, 2020 г. връчване на Отличителен знак „Аз гарантирам щастливо детство“.

2019 г. Национален конкурс „Пази семейството си на пътя“ с Държавната агенция за безопасност по пътищата.

2019 г. Национален конкурс за плакат на тема „Здрав съм, не само когато не съм болен“.

2019 г. Художествен концерт за децата, Втори футболен турнир и изложба на открито в парка пред НДК от Националния конкурс за плакат на тема „Щастливи заедно“.

2019 г. Тържествено заседание на НСЗД с отбелязване на 30 години от приемането на Конвенцията на ООН за правата на детето .

2019 г. Валидиране на първата по рода си тематична пощенска марка на ДАЗД.

2019 г. Поставена е Капсула на доброто в Европейския кът в сградата на Народното събрание. В нея се съхраняват ценни послания до идните поколения от председателя на ДАЗД, органи по закрила, Съвета на децата и др.

2019 г. Концерт – «Празник на доброто» в зала 1 на Националния дворец на културата, с връчване на приз „Посланик на доброто“ на 10 личности, наградени за заразителните си примери на човечност и оказана помощ деца и семейства.

2019 и 2020 г. «Посланик на доброто» съвместно с деца, родители и професионалисти от цялата страна.

2020 г. Стрийминг от три града - онлайн концерт „Най-голямото детско благодаря“ с изпълнения на деца от цялата страна, които благодарят на хора, които ги отглеждат, подкрепят и обичат.

Първата в България „Бяла книга за детето“ 2020 г.

Книга-документ –
обобщена ретроспекция
на политиките за детето
през последните 10
години.

Очертава постиженията на
държавата в политиките за
деца и предизвикателствата
пред българските
институции и организации.

Повод за размисъл и
дискусия по въпросите за
живота и подкрепата на
децата у нас.

Адресирана към всички
заинтересовани страни,
които имат отношение
към децата.

Предизвикателства по
темите за благополучието,
здравето, образованието,
правосъдието, сигурността и
детското участие.

Национално
представително проучване
на ДАЗД представя
мнението на родителите
по важни въпроси.

Представя и мнението на
децата от Съвета на
децата.

Поставя акцент върху
необходимостта от важни
промени в политиките за
детето.

Издания и услуги 2020 г.

Електронни книги за деца на ДАЗД

- „Вашите силни страни“ за силите на характера на деца от 10 до 18 г. и Работна книга за професионалисти;
- Помагало „Правила, за да си в безопасност в мрежата“ – наръчник за деца в електронен и хартиен вариант.
- Стъпки за действие в кризисна ситуация за ръководители.

Електронна услуга

„Попитай тук COVID-19“,
насочена към деца и
граждани в подкрепа срещу
тревогите им по време на
пандемията с COVID-19.

Мониторинг и Контроль

Мониторинг и Контрол

Контролните правомощия на председателя на ДАЗД се осъществяват чрез служителите на Главна дирекция „Контрол по правата на детето“, със структури в София и в страната – Бургас, Варна, Враца, Пловдив и Русе.

Проверки в над 24 000 обекта – всички държавни, общински и частни училища, детски градини и ясли, центрове за подкрепа за личностно развитие, лечебни заведения, ДСП, доставчици на соц. услуги, юридически лица с нест. цел, териториални поделения на ДАБ.

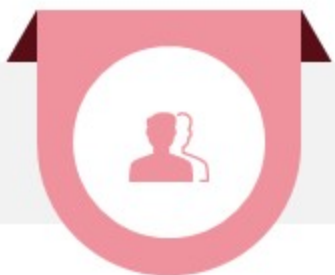

Проверките са: **планови, по сигнал и последващи** за проследяване изпълнението на дадени задължителни предписания; **интегрирана проверка** на общинско ниво.

Обекти на тематични проверки

Училища, детски градини, ясли

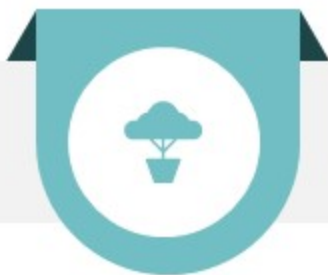
Дирекции „Социално подпомагане“

Специализирани институции за деца (до 2020 г.):
ДМСГД, ДДЛРГ, ДДУИ, ДДФУ

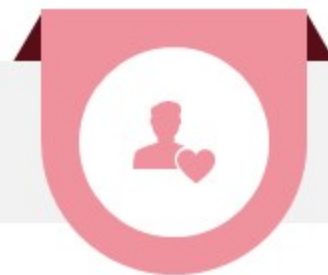
Лечебни заведения:
МБАЛ, медицински практики – индивидуални и групови, АГ специалисти

Доставчици на социални услуги за деца – общини и НПО за услугите – ЦОП, КЦ, ЦНСТ, СУПЦ, ЦСРИ, ДЦДУ

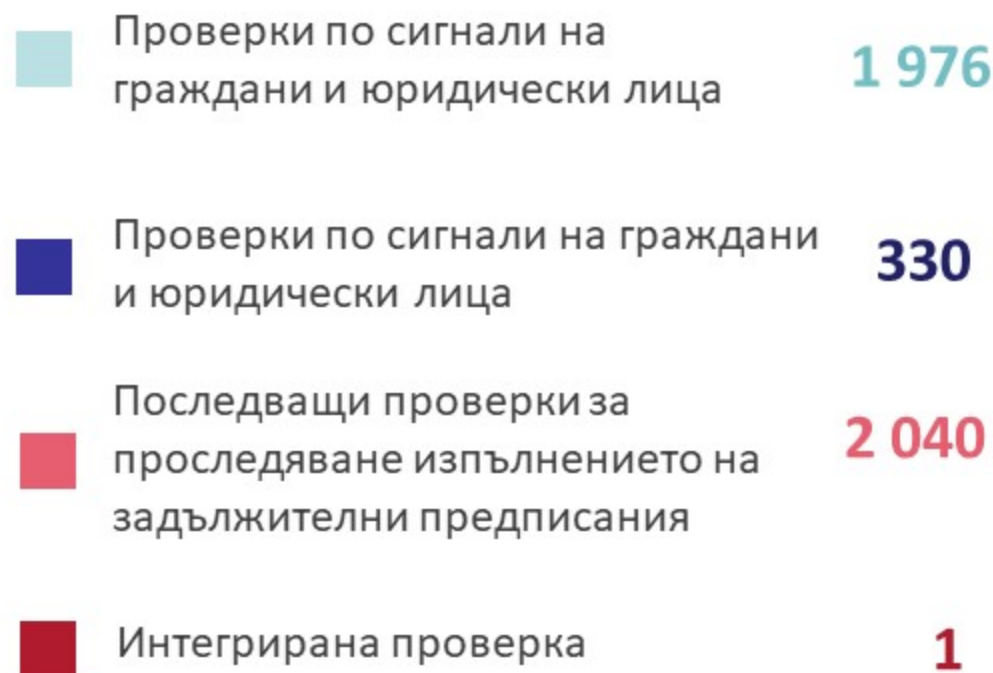

Центрове за подкрепа за личностно развитие

От 2021 г. и териториални поделения на ДАБ

ПРОВЕРКИ на Главната дирекция “Контрол по правата на детето” от 2004 – 2020 г.

За резултатите от всяка извършена проверка са уведомявани ръководителите на проверяваните обекти и органите на управление.

Тематични планови проверки

20 тематични проверки

1005 обекта

Реинтеграция в семейство, настаняване в семейство на близки, осиновяване, преместване на децата от институции.

12 тематични проверки

712 обекта

Контрол и проверки в специалните училища по темата насилие и спазване правото на живот в семейна среда, за подобряване качеството на грижата и обучението.

4 тематични проверки

219 обекта

Ранното съпружеско съжителство и ранното раждане е форма на злоупотреба с детето, форма на насилие върху детската психика и физика.

Тематични планови проверки

2 планови
проверки
в 63 ДСП

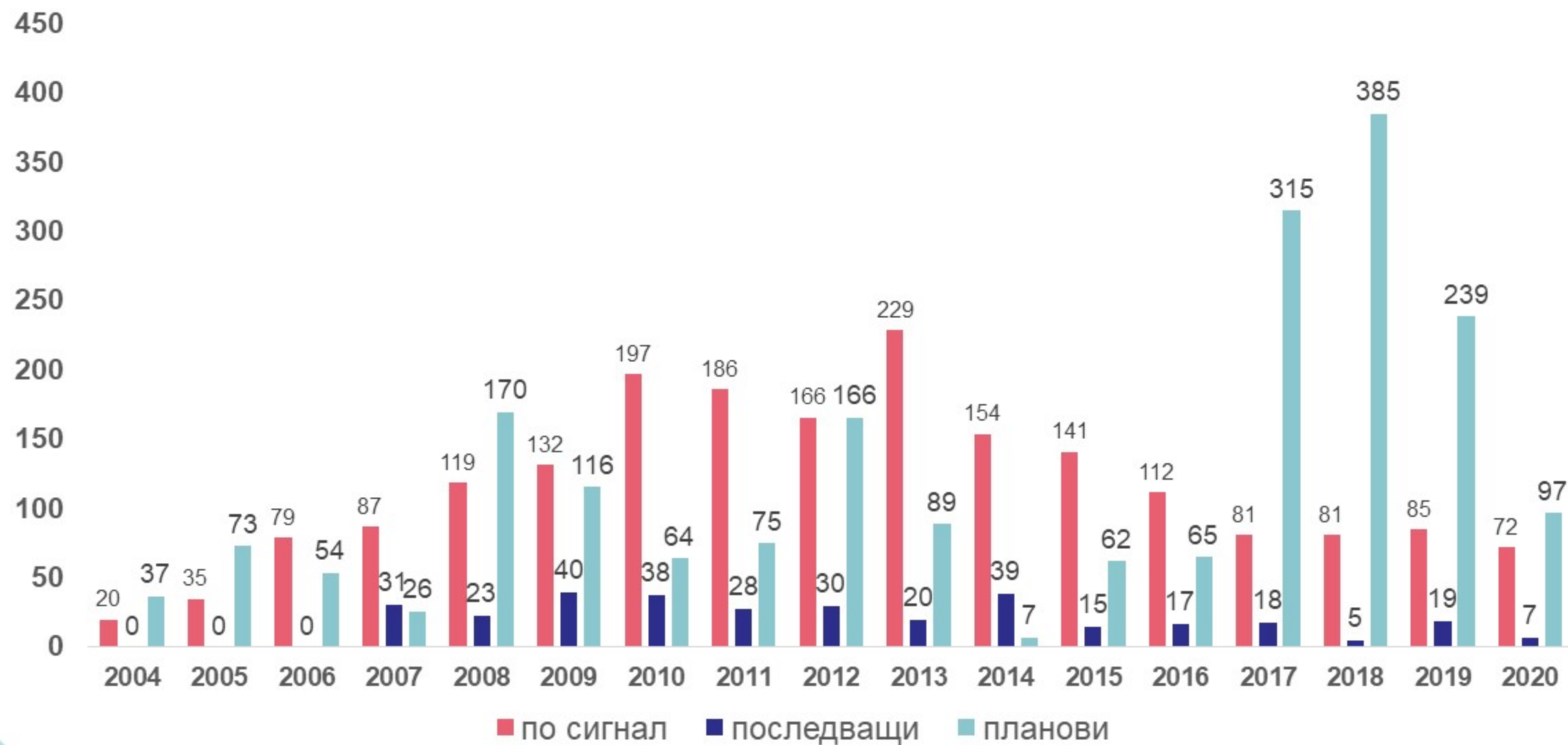
Деца в **риск от
родителско
отчуждение**,
поради
въвличането им в
родителски
конфликт след
раздяла на
родителите.

Резултати

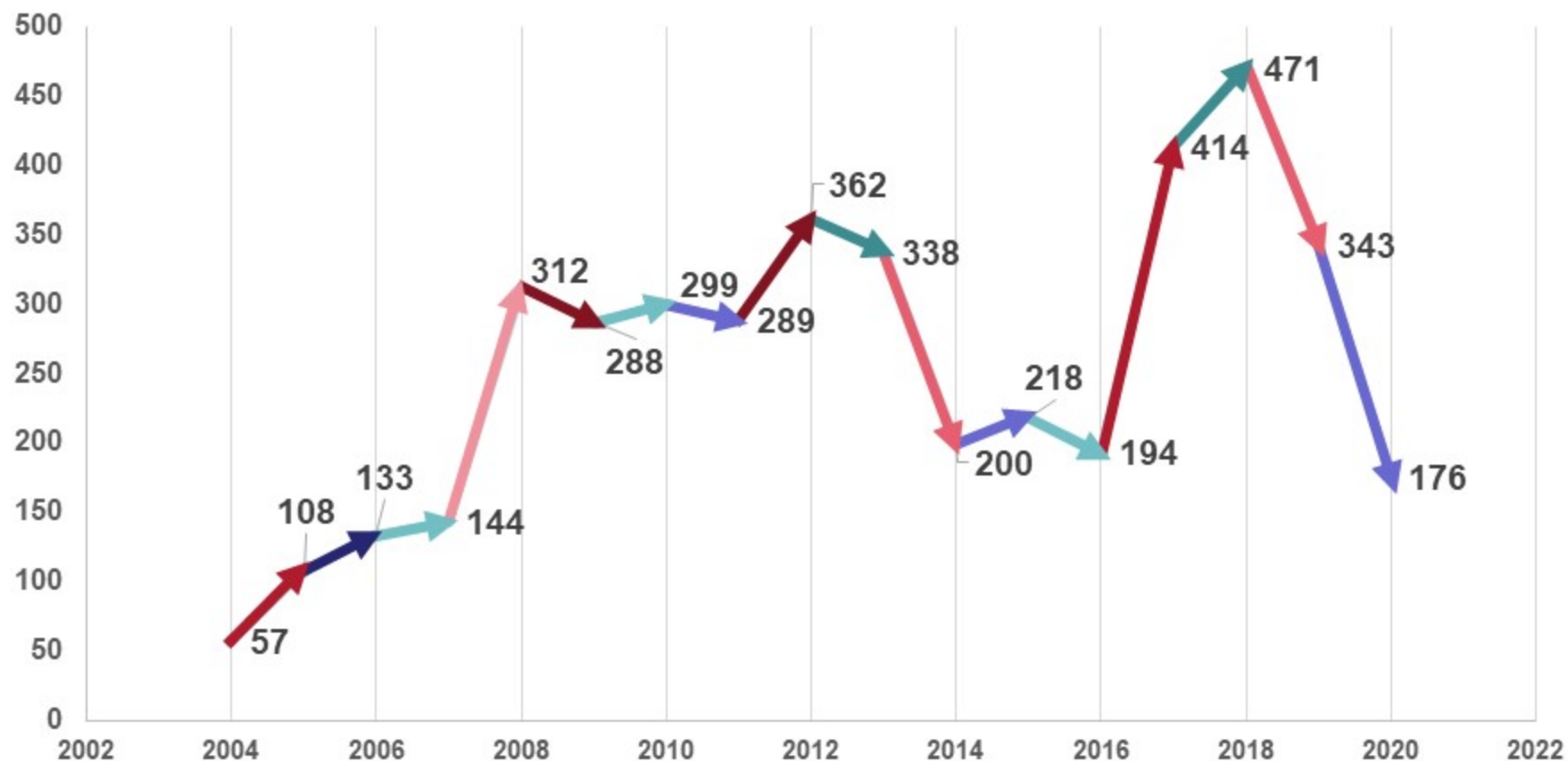
Изготвени Анализи с
конкретни предложения
за нормативни промени
и за подобряване на
взаимодействието –
информация на сайта и
до заинтересованите
страни.

Извършени проверки

Извършени проверки

Общо през годините

1976

По сигнал

330

Последващи

2040

По сигнал

4346

Общо

Мониторинг

Мониторинг

РПЦ

Спазване на правата на децата, търсещи международна закрила в Регистрационно-приемателните центрове, след предварително разрешение на ДАБ.

Мониторинг

Поправителен дом за непълнолетни

Първоначално в Бойчиновци, а след това в сграда към затвора във Враца, след предварително разрешение на министъра на правосъдието.

Мониторинг

Мониторинг

Специализирани
институции и ЦНСТ

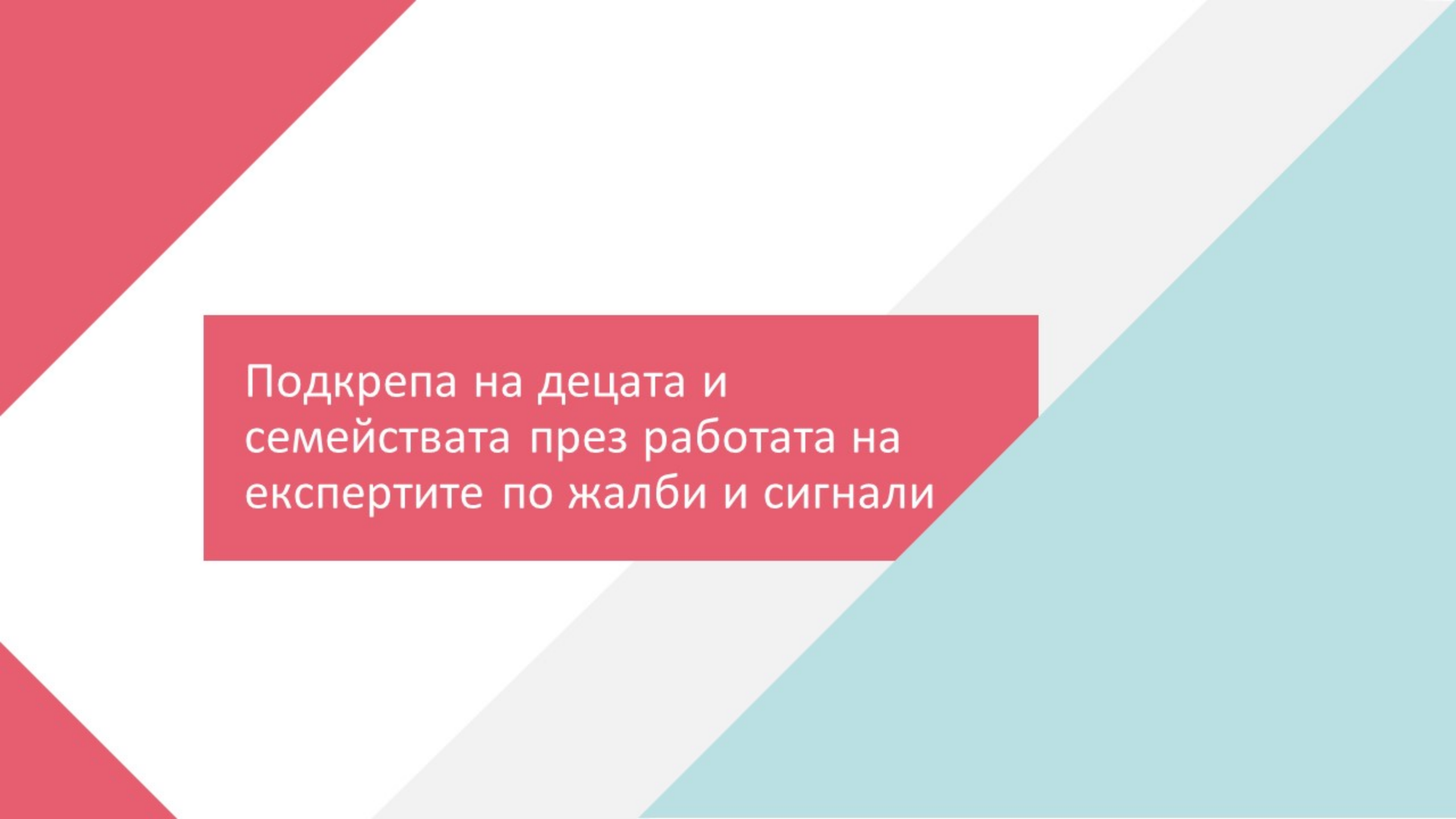
Подкрепа на екипите във
връзка с процеса на
деинституционализация
и подготовката на децата
при адаптирането им в
новата среда.

Мониторинг

Образователни
институции

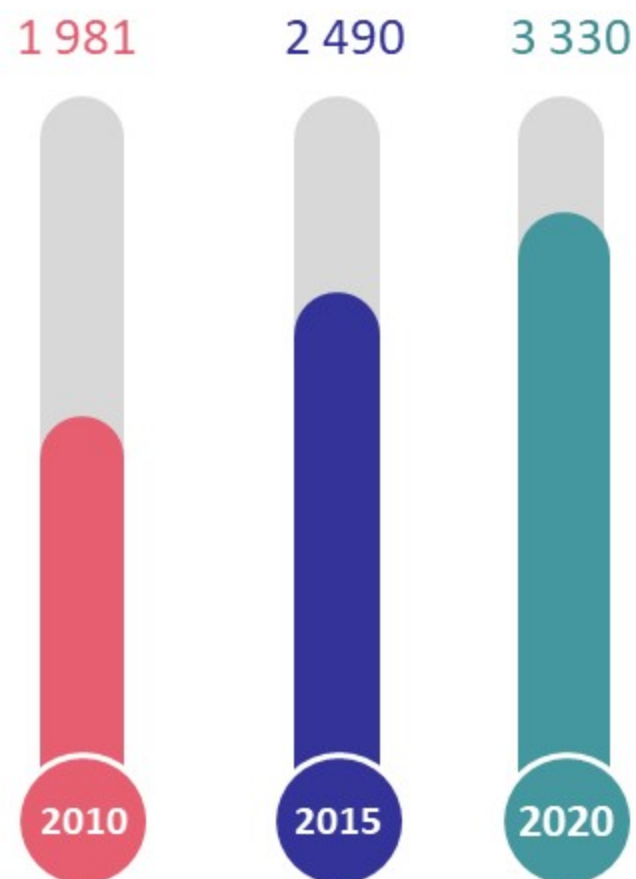

Подкрепа на екипите
на училища във
връзка със справяне с
трудности и
предизвикателства в
работата им с децата
и учениците.

Подкрепа на децата и
семействата през работата на
експертите по жалби и сигнали

Общо 36 556 преписки

Най-значимите проблемни
области при функционирането на
системата за закрила на детето

Насилието

Родителските умения и отговорности

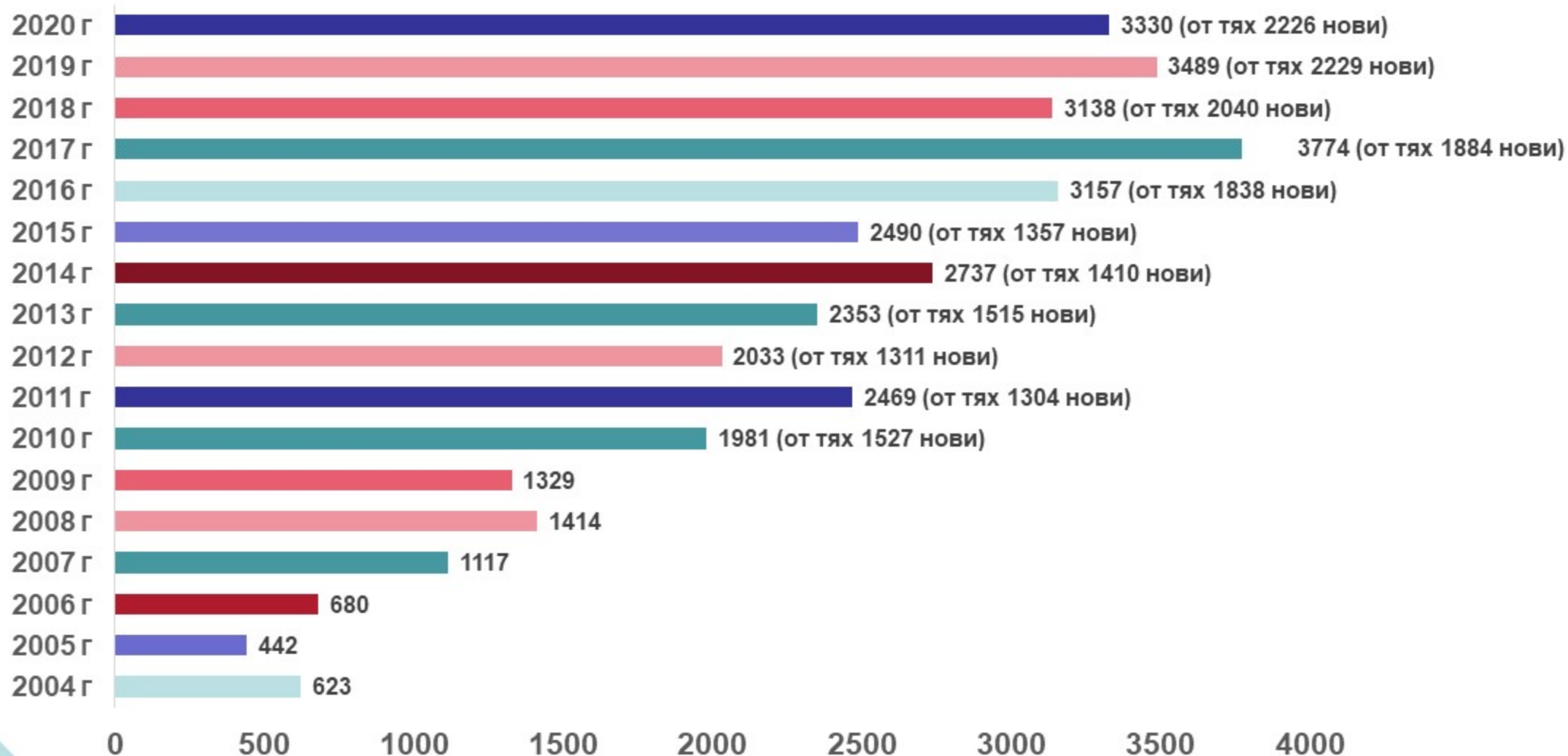
Качеството на предоставените услуги за
деца и семейства

Образувани преписки по жалби и сигнали

36 556

Общо

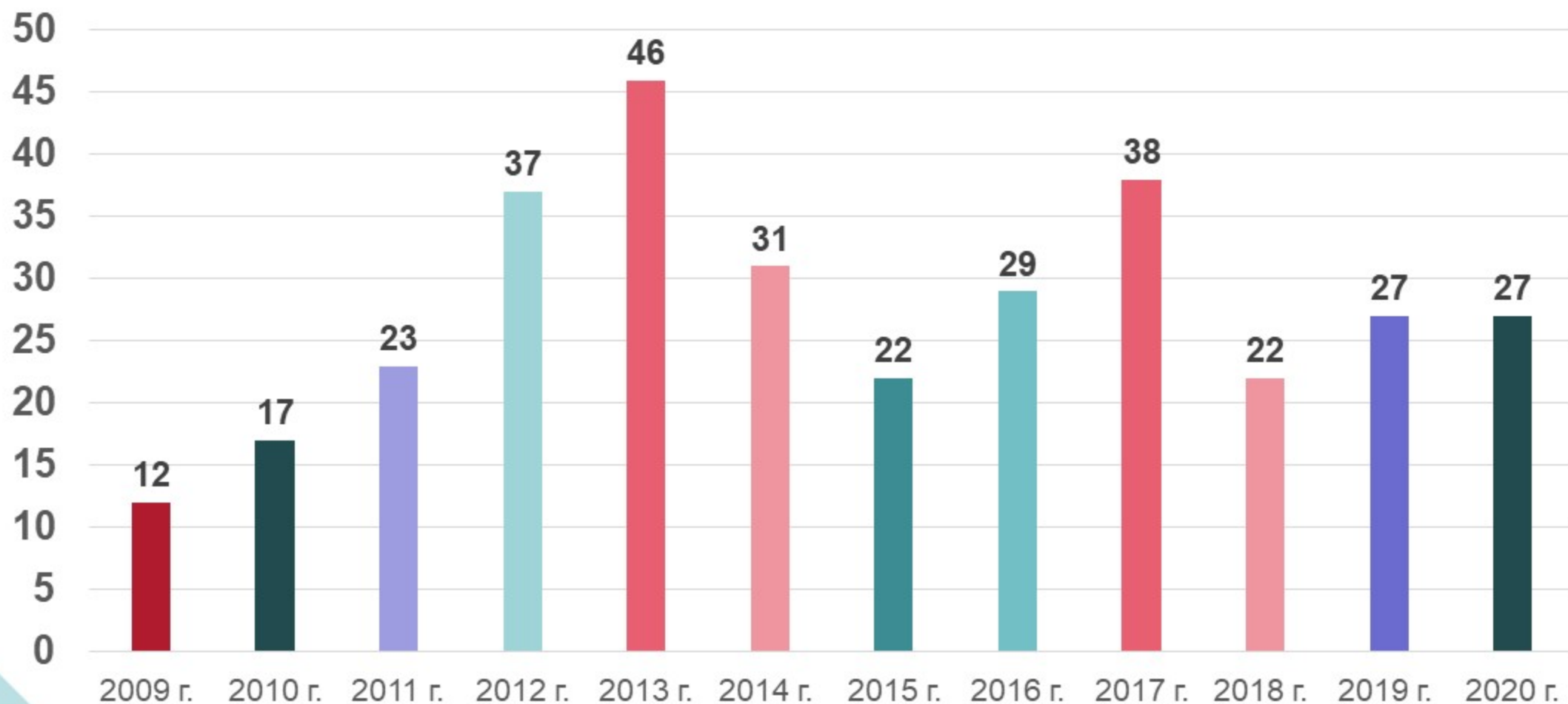
Задължителни предписания и
административнонаказателна
дейност

Съставени актове за установяване на административно нарушение

331

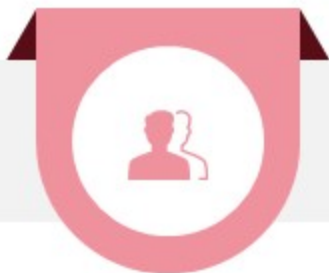
Общо

Видове нарушения

Неизпълнение на задължението за съдействие по чл. 7, ал. 1 и 2 от 33Дет. – 155 бр.

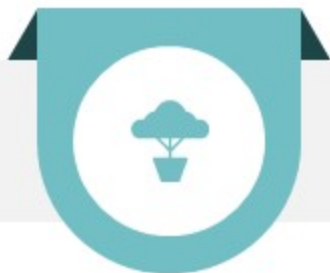
Разгласяване на сведения и данни за дете – 119 бр.

Предоставяне на социални услуги без лиценз – 28 бр.

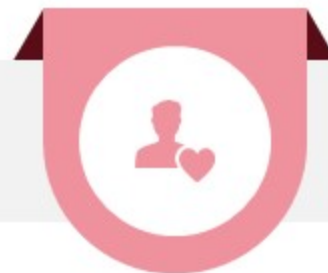
Неизпълнение на влязло в сила задължително предписание – 19 бр.

Неизпълнение на задължение по 33Дет. от длъжностно лице в СИ и в социални услуги – 7 бр.

Неизпълнение на задължение по 33Дет. от длъжн. лице – 1 бр.

Неизпълнение на задължение по 33Дет. от други лица – 2 бр.

2005 г. до
2020 г.

2 847 бр.

2 847 бр.
задължителни
предписания с
конкретни мерки

Отстранените пропуски и нарушения са довели до по-добро качество на грижата, до гарантиране на правата на детето, до подобряване на организацията на работа на проверяваните обекти.

2009 г. до
2020 г.

331 бр.

Санкционирани
нарушения – актове
за установяване на
административни
нарушения

Нови разпоредби на Закона за закрила на детето и съществени промени във функциите на ДАЗД.

Направления

Проблеми в
семейна среда

Насилие, упражняването
на родителски права,
лоши битови условия.

Проблеми в
услугите за деца

Нарушени права на децата в
услугите за negliжиране,
насилие над деца.

Проблеми в
образователните
институция

насилие над дете, липсата
на индивидуален подход
спрямо деца със
специфични образователни
потребности, агресия.

Деца в риск и
необходимост от на
мярка за закрила

Неподходящи условия за
отглеждане и възпитание,
липса на задоволяване на
здравни и образователни
потребности.

Консултации

- Консултирането на граждани, физически или юридически лица е част от ангажиментите на служителите от Дирекция ППДСРК свързани с координиране на действията на отговорните институции за спазване правата на детето.
- Нуждаещите се получават информация от експертите на контролната дирекция за възможностите да се разреши проблема, като се приложи законодателството и се използват ресурсите на общността.

21 199 консултации

Методическа подкрепа на
професионалистите,
работещи с деца

Методически указания и механизми

Методически указания и ръководства

Критерии за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.

Методически насоки за медийно отразяване на различни случаи на малолетни и непълнолетни деца, медийни изяви и участие на деца в медийни продукции.

Методическо ръководство за работа по превенция на изоставянето на деца на ниво родилен дом.

Методика за управление на случай за закрила на дете в риск от отдел „Закрила на детето“, актуализирано 2020 г.

Методическото указание за работа по случай на деца в риск от родителско отчуждение, актуализирано през 2020 г.

Подобряване организацията на работа в специализираните институции и социалните услуги за деца

Методически насоки за подготовка на дете за осиновяване.

Процедура за достъп на доброволци до специализирани институции за деца и социални услуги в общността.

Практически насоки за работещите в новите услуги ЦНСТ за изпълнение на изискванията на критериите и стандартите за социални услуги за деца.

Методически насоки, предназначени за работещите в социалната услуга „Кризисен център“ и в отдел „Закрила на детето“, за работа по случаи на деца, жертва на трафик и експлоатация.

Подобряване на взаимодействието и подпомагане работата на образователните институции

Практически насоки за действия, които работещите в образователните институции в сферата на средното образование трябва да предприемат в случай на инцидент.

Практически насоки за работещите в образователната система (детски градини и училища) за подкрепа на детето в ситуации на раздяла и конфликт между родителите.

Правила за безопасност на децата и учениците в компютърната мрежа в детската градина, училището и в интернет.

Наръчник за отговорностите и задълженията на родителите - основните права и задължения, които са предвидени в българското законодателство – подготвя за изпълнението на отговорностите им към детето.

Проведени обучения на
професионалисти от ДАЗД

2007 г.

Главна дирекция "Контрол по правата на детето" провежда обучения на които са представени Методическите указания за изготвяне на проекти за реформиране, реструктуриране и закриване на институциите за отглеждане на деца.

2010 г.

По инициатива на ДАЗД, служители на ГДКП са провели работна среща с педагогическите съветници от гр. Варна.

2013 г.

Представители на ДАЗД са участвали като лектори в обучителен семинар по Проект „Повишаване на административния капацитет на полицейските служители за превенция на сексуалните престъпления срещу деца”.

2018 г.

Председателят на ДАЗД и главен директор на ДКПД са участвали в съвместно организиран с РУО – София град обучение на директори на училища и детски градини, районни кметове.

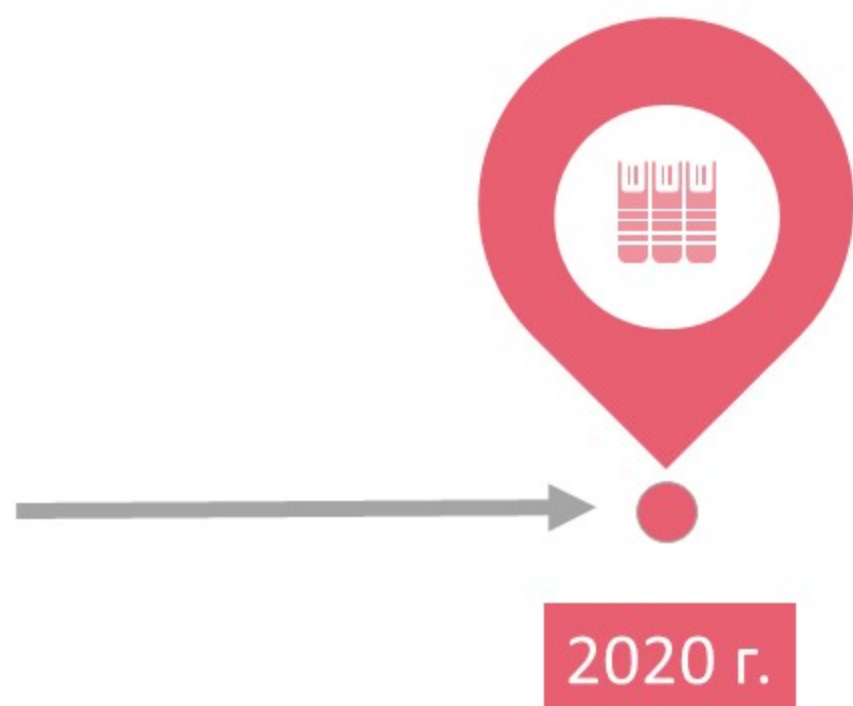

2019 г.

Семинар на тема „Повишаване на административния капацитет при работа с деца”.

Проект „Методическо ръководство за спазване правата на детето и анализите на резултати от извършените планови проверки в образованието.

„Децата във фокуса на медиите”.

- Държавната агенция за закрила на детето и Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ с подкрепата на Регионалното управление за образование организираха обучителен семинар за училищни екипи – психолози, педагогически съветници и директори от цялата страна 08 -10.10.2020 г.
- Двудневен обучителен семинар за директори и експерти на образователни институции, посветен на моделите за обучение от разстояние в електронна среда в българската образователна система и организацията на работа в условията на епидемиологична обстановка 10-11.09.2020 г.

Кризисна подкрепа от екипа
за кризисна интервенция
към ДАЗД

Кризисна подкрепа от екипа за кризисна интервенция към ДАЗД

Сформиран Екип от външни специалисти и експерти от ДАЗД за организиране на кризисна интервенция.

2010

29 броя

Кризисни интервенции в периода 2010–2020 г. Обекти на кризисната интервенция са пострадали деца и техни близки, очевидци.

Подходящи напътствия и ръководене, умело слушане, емпатия, успокояване и вдъхване на увереност, даване на подходящи практически съвети. Кризисна интервенция при наличие на травмиращи събития като напр., природни бедствия, злополуки, смърт на близък и други.

ЗАЕДНО ПОСТИГАМЕ ПОВЕЧЕ ЗА ДЕЦАТА